

musí býti vydáno písemně ve formě jednacím řádem toho kterého úřadu pro ně předepsané, a nestačí tedy závěr podle § 863 obč. zák., kterýž dán jest jen pro soukromoprávní styk stran, pro smlouvy a pro jiné jich prohlášení, nikoli však neplatí pro úřední prohlášení. Jestliže však podle toho měla by Obvodová úřadovna právo odporovati ještě i dražebnímu roku, jenž teprv v budoucnosti by byl položen, nemůže se jí odpírati rekurs do povolení dražebního řízení, i kdyby byl podán býval až po lhůtě, neboť jest lépe, když se otázka zákazu zcizení vyřídí raději dříve než později, protože se tím účastníci uchrání zbytečných útrat a jiných materiálních škod.

Čís. 9964.

Pozemková reforma.

Omezení uložené přidělci (podmínky připojené Státním pozemkovým úřadem při svolení ke zcizení zabraného majetku) může býti v pozemkové knize vymazáno jen na základě listiny vystavené Státním pozemkovým úřadem (příslušnou Obvodovou úřadovnou), v níž dáno k tomu svolení.

(Rozh. ze dne 5. června 1930, R II 174/30).

Podle trhové smlouvy ze dne 19. července 1924 byl kupitel pozemku Karel K. povinen do tří roků se stavbou počítati a až do zastavení pozemku, nejméně však po tři roky bylo k dalšímu zcizení zapotřebí schválení Státního pozemkového úřadu. V pozemkové knize bylo jen poznamenáno, že k dalšímu zcizení jest zapotřebí schválení Státního pozemkového úřadu, k poznámce nebylo připojeno časové obmezení. Kupní smlouvou ze dne 12. prosince 1929 koupil od Karla K-a pozemek František A., jenž se pak domáhal na knihovním soudě vkladu vlastnického práva a výmazu poznámky, že k dalšímu zcizení jest třeba svolení Státního pozemkového úřadu. Soud první stolice knihovní žádosti vyhověl, rekursní soud ji zamítl. Důvody: Zákaz zcizení vložený ve smyslu § 7 záborového zákona jest zákazem veřejnoprávním a má svůj důvod v národohospodářských účelech pozemkové reformy, která jest akcí veřejnoprávní a má zabrániti každému počínu, jímž by účel a účinky pozemkové reformy byly zmařeny. Není proto věcí soudu, by rozhodoval o tom, zda byly splněny podmínky, za nichž by poznámka zákazu zcizení pozbyla účinku, zda-li totiž pozemky ve vložce čís. 376 byly zastaveny, to tím méně, an se žadatel omezil na tvrzení, že se zastavení stalo, aniž o tom předložil spolehlivé úřední potvrzení. Žadatel nepředložil svolení Státního pozemkového úřadu ke zcizení udělené dosavadnímu knihovnímu vlastníku, ani svolení k výmazu poznámky zákazu zcizení. Rekurentka tvrdí, že svolení nedala, a neměly proto žádané knihovní zápisy býti povoleny.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Obvodová úřadovna Státního pozemkového úřadu zastává mínění, k němuž se přiklonil i rekursní soud, že okresnímu soudu, knihovnímu soudu, nepřísluší rozhodovati o tom, zda knihovně poznamenané podmínky, které Státní pozemkový úřad svému svolení ke zcizení zabrané nemovitosti podle § 7 zák. připojil, byly splněny, o tom že prý rozhodovati přísluší jen Státnímu pozemkovému úřadu, pokud se týče příslušné jeho Obvodové úřadovně, a že tedy jen na základě jeho pokud se týče jejího svolení může býti povolen výmaz zákazu zcizení. Tato otázka musí býti podrobena bližšímu zkoumání, neboť jest zřejmo, že strana nemůže zůstat bez ochrany a že musí míti prostředky, by se, když podmínky, na něž zánik zákazu zcizení jest vázán, byly splněny, domohla také knihovního výmazu zákazu. Odpověď na tuto otázku, zda a jaké prostředky to jsou, závisí od právní povahy poznamenaného zákazu, zda jest to závazek soukromoprávní či veřejnoprávní. Podmínky zákazu zcizení v tomto případě jsou, že zákaz trvá až do zastavení pozemku, nejméně však po tři roky, do té doby, že třeba ke zcizení schválení Státního pozemkového úřadu. Kdyby to byl závazek soukromoprávní, jímž jest na př. zákaz zcizení podle § 364 c) obč. zák., nebylo by pochybnosti, že výmaz poznámky musil by knihovním soudem býti povolen, kdyby uplynula ode dne zápisu tři leta a strana by žádost o výmaz opřela o průkaznou listinu (§ 52 knih. zák. srov. § 34 knih. zák.) na př. tedy, o vysvědčení obecního úřadu, že na parcele, o niž jde, vystavěn jest obytný dům č. p. tolik a tolik, na základě jakýchž vysvědčení vůbec se povoluje a provádí vyznačení budov v knihách pozemkových na listu podstaty statkové. V projednávaném případě jest už na listu A pol. 2 pod 24. únorem 1928 na základě potvrzení obecního úřadu v P. ze dne 23. února 1928 vyznačeno, že na parcele č. kat. 315/40 postaven byl obytný dům čís. pop. 368, což mimo to zapsáno tamže ještě pod pol. 2 na základě ohlašovacího archu čís. 65/1928, a nebylo by tedy závady, pak-li také již tři léta od zápisu poznámky zákazu uplynula (což ovšem není ze spisů vidět, ani z výpisu, kde položka ta již vymazána, ani z lustra), aby výmaz poznámky té právem nebyl povolen. Avšak zákaz zcizení nebo zatížení zakládající se v pozemnoreformním zákonodárství, jako zejména právě zákaz zcizení podle § 7 nový doslov zák. zák. nebo podle § 23 příd. zák. a j. není, jak nejvyšší soud od prvopočátku důsledně a neúchylně rozhoduje, zákazem soukromoprávním a nespadá tedy pod § 364 c) obč. zák., nýbrž jest to zákaz veřejnoprávní daný v zájmu řádného provedení pozemkové reformy, by národohospodářského a tím sociálního účele jejího co nejbezpečněji a nejúplněji bylo dosaženo: tento účel přináší s sebou, že Státní pozemkový úřad jakožto orgán zřízený právě k provedení pozemkové reformy a k zastupování všech práv z provádění toho pro stát vznikajících jak proti osobám třetím, tak proti soudům a jiným úřadům (§ 4 zák. o poz. úř.), zvláště a povýtečně však právě také proti přídělcům, proti nimž mu zákon o poz. úř. v § 7 čís. 9—11 vyhrazuje docela zvláštní práva péče a dozoru, jest podle

§ 7 čís. 11 zák. o poz. úř. zvláště povolán, by bděl nad zachováním všech omezení, jež přídělce stihají buď hned podle zákona samého (část II příd. zák.), nebo podle přídělové listiny (§ 23 příd. zák.) jako přídělce anebo podle zákona úvěrového jako dlužníka z poskytnutého mu výsadního úvěru, a toto dozorčí právo Státního pozemkového úřadu nad přídělcem a jeho zemědělským i finančním hospodářstvím (§ 51 příd. zák. podle čís. 2 tohoto § dokonce i nad jeho soukromým životem) na přidělené půdě, jež je spolu nutně i dozorem nad přidělenou půdou, vyžaduje ke své účinnosti, by jen jemu, pokud se týče příslušné Obvodové úřadovně jako jeho orgánu příslušelo právo posouditi, zda se zákon ohledně přidělené půdy řádně plní, zejména tedy také zda příslušná omezení jsou zachována, pokud se týče zda podmínky stanovené v přídělové listině (v zákoně) pro odpadnutí oněch omezení jsou splněny — vyjma ona, že zákon v některém případě výslovně přenesl tu kterou určitou funkci na orgán jiný, jako na př. v § 53 příd. zák. Z toho plyne, že příslušné omezení, uložené přídělci přídělovou listinou (§ 23 příd. zák.), o něž i v tomto případě jde, ježto podle stálé a neúchylné judikatury nejvyššího soudu i schválení zcizení podle § 7 nový doslov zák. (schválení smlouvy, kterou vlastník zabraného majetku odprodává část osobě třetí) není než zkráceným přídělem — může býti v knihách vymazáno jen na základě listiny vystavené Státním pozemkovým úřadem, pokud se týče příslušnou Obvodovou úřadovnou, v níž k tomu svolení dáno. Výjimka byla by možná opět jen tam, kde zákon výslovně něco jiného předepsal, čehož pro tento případ není. Zřejmě jest, jak a kde musí ochranu hledati strana, která se tím, že Státní pozemkový úřad jí vydání takové listiny odepře, cítí stíženou: nezbývá jí, než by si stěžovala k nejvyššímu správnímu soudu.

Čís. 9965.

Co si stát podle § 150 (2) platového zákona ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. a § 69 (2) vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. administrativně sráží ze služebních platů, nelze započísti do existenčního minima, které jest zákonem zaručeno zaměstnancům, o něž jde, na ochranu proti exekuci pro jiné pohledávky, než pro pohledávky státu zmíněné v poslední větě druhého odstavce § 150 platového zákona a § 69 vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n.

»Platový přídavek«, jenž byl povolen usnesením vlády ze dne 14. prosince 1927 na základě § 67 vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n., jest podle § 69 (1) písm. b) téhož nařízení vyňat z exekuce a nezapočítává se při zjišťování příjmu podrobeného exekuci.

(Rozh. ze dne 5. června 1930, R II 200/30).

Návrhu poddlužníka (ředitelství státních drah), by byla zrušena exekuce zabavením jedné třetiny důchodů, které měl dlužník jako železniční zřízenec, soud první stolice vyhověl, rekursní soud